

Szerkesztőség:
Templomudvar 2. sz.
Kiadóhivatal:
Sándor régens-u. 39.
Sürgőnycím: „Délbácska”
Telefonszám: 137.

DÉLBÁCSKA

Előfizetési árak:
Egy óra - 10 dinár
Negyedévre 30 dinár
Félévre - 60 dinár
Egyes szám ára:
50 PARA.

Novisad-Ujvidék, 1922. febr. 28 || POLITIKAI NAPILAP || III. évf. 40. szám. KEDD

Az árak

amelyek néhány hónap óta ismét viszatérni látszanak régi háborus erkölcsökhöz, az emelkedéshez, a legutolsó hetekben ennek a rosszlelkű gyakorlatnak olyan mértékét mutatják, amelyek a megélhetés ezernyi gondjával küzdő szegény ember legközelebbi jövőjének kétségbeesésére és katasztrofálisan sötét jövőjét festik. Azon cikkek árai, amelyeknek mindennapos beszerzése elkerülhetetlen, ma már nem is emelkedést, de egyenesen ugrást mutatnak. A drágaság ellen az egész világon folyik a küzdelem, de éppen a túlságosan mélyen fekvő okok miatt teljesen eredménytelenül és a siker minden reménye nélkül. Nem segítenek ezen a népgyűlési, pódiumokon elhangzott szavak, végtelenbe nyúló programok, memorandumok és deputációk. Az öt éves világegés felemészített tartalék-készletet és elpocsékolta egy nagy százalékát az elkövetkező évek értékeinek is. A nemzetek közötti kereskedelmi elszigeteltség, a forgalom korlátozása, a csökkent mezőgazdasági és ipari termelés, a mesterségesen fokozott, de természetesen keletkezett valutáris differenciák, a lokális kereskedelmi és nemzetközi börzespekuláció, az egész föld betegre fáradt; s az élet jeleit alig mutató kereskedelmi vérkeringése, a legyőzött nemzetekre rótt súlyos jóvátételi terhek, a fegyverben tartott és a produktív munkától elvont milliók s a háborus terhek ezernyi más öröksége tekinthetők azon okoknak, amelyek a drágaság voltaképpen előidézői. A termelés és a fogyasztás csődje egyképpen nyomorgatja a győző és legyőzött államokat. A drágaság általános és ezen a ponton a német, osztrák, francia vagy filadelfiai lapok alaptónusa ugyanaz. Drágaság van ott is, ahol dollárban fizetnek s a megélhetésnek legfeljebb fokozottabb gondjaival küzdenek ott, ahol az osztrák-magyar bank gyártja a papírmilliárdokat. A helyzete súlyosbíthatja csak az illegális kereskedelmi sakálpolitikája, de az eredményben, mint voltaképpen ok, az előbb említettek jöhetnek számításba. Ha ezeken lehet segíteni, ha helyre lehet állítani a nemzetközi kereskedelmet, ha nivellálni lehet az óriásivá nőtt valutáris differenciákat, ha csökkenteni lehet a súlyos jóvátételi terheket, ha a világ piacairól kizárt milliókat újra fogyasztókká lehet tenni, ha újra el lehet érni az ipari és mezőgazdasági termelés békebeli szintjét, ha már nem kell a szuronyok millióival őrizni Európa rendjét és békéjét, akkor, de csak akkor lehet Európa népeinek reménye arra, hogy az élet életet jelent számára.

A kisantant beogradi konferenciája

Március második felében lesz — A pénzügyi és gazdasági értekezlet

Beograd, febr. 27. (Eredeti táv.) A jövő hét elején a kisantant nemzetközi konferenciáját fogják megtartani Beogradban. A külügyminiszteriumban már folynak az erre vonatkozó előtervezetek.

A konferencián dr. Benes, dr. Duka román külügyminiszter, Pasic, Nincsic és Pokleinszky beogradi lengyel követ fognak résztvenni. A lengyel miniszterelnök a zavaros lengyelországi belpolitikai helyzet miatt nem jöhet el.

Beograd, Prága, Bukarest és Varsó között élénk táviratváltások folytak,

amelyek biztosították a beogradi konferencia megtartását és egyúttal meghatározták a tárgyalásra kerülő anyagot is. A parlamenti folyosókon ma este olyan hírek terjedtek el, hogy március közepe előtt semmi esetre sem tarthatják meg a konferenciát.

A lengyel kormány értesítette kormányunkat, hogy a március 5-én megkezdődő pénzügyi és gazdasági konferencián résztvevő delegációját már ki-nevezte. A lengyel delegáció elnöke Pokleinszky beogradi követ lesz.

A beogradi lapok az új muzulmán miniszterek ellen

A kereskedők külföldi tartozása — Az ország közigazgatási felosztása
A Szandzsák kérdése

Beograd, febr. 27. (Eredeti táv.) Kedden érkeznek meg Beogradba az új muzulmán miniszterek, Vilovics és Omerovics. Csütörtökön mutatják be őket a királynak és akkor teszik le az esküt. A beogradi nagyszerb lapok élesen támadják a két új minisztert, mert a muzulmán párt ausztrófil csoportjának a vezérei. Beogradban nagyon rossz fogadtatásban részesült Omerovics és Vilovics miniszteri kinevezése.

A pénzügyi bizottság ma élénk és szenvedélyes vita után elfogadta a kereskedők háboru után külföldi kölcsöneinek rendezéséről szóló törvényjavaslatot. A javaslatot rövidesen a parlament elé terjesztik letárgyalás végett.

A házszabályok kidolgozására kiküldött albizottság befejezte tárgyalásait és holnap a parlament elé terjeszti.

A nemzetgyűlés holnapi ülésén új házelnököt és parlamenti bizottságokat

választanak. Munkatársunk értesülése szerint elnök ismét dr. Ribár Iván lesz, ellenben a parlamenti bizottságokban nagy változások várhatók.

Ma a radikális és demokrata párt is ülésezett. A radikális pártban az ország közigazgatási felosztásáról tárgyaltak. Az ülés igen élénk volt, de eredménytelenül végződött. A tárgyalást holnap folytatják.

A demokrata párt is az ország közigazgatási felosztásáról tárgyalt. A novipazari szandzsák ügyét tárgyalták meg és elhatározták, hogy a párt egy képviselőjét kiküldik, aki a nép körében szerezzen információkat arra vonatkozólag, hova akar tartozni a szandzsák, Szkopljéhez, Uzsicéhez vagy pedig önálló kerületet akarnak. Ezenkívül kiküldtek egy bizottságot, amely a parlamenti bizottságok tagjait fogja kijelölni.

Poincaré és Lloyd George mindenben megegyeztek

Páris, február 27. (Eredeti táv.) Poincaré szombaton délelőtt Boulogneba érkezett, Lloyd George pedig röviddel tízenkét óra után partraszállt Calaisban és onnan folytatta útját Boulogneba, ahol Poincaré a prefekturán várta. A két miniszterelnök azonnal tanácskozásra vonult vissza. Lloyd George este hét órakor már el is utazott Boulogneból, hogy visszatérjen Londonba. A konferenciáról kiadott hivatalos kommuniké szerint a két miniszterelnök tanácskozása három óra hosszat tartott és a leg-

barátságosabb hangulatban folyt le. A tanácskozások folyamán a két kormányelnök megállapodott abban, hogy Genuában bizonyos a fegyverszünet megkötése óta Párisban megkötött szerződésekhez nem szabad hozzányúlni, és hogy az olasz kormánytól a genuai értekezletnek április tizedikére való elhalasztását fogják javasolni. A kommunike hangsúlyozza, hogy semmi sem áll útjában annak, hogy Anglia és Franciaország továbbra is együttműködjék az európai kérdések rendezésénél. Lloyd

George elutazása előtt közölte újságírókkal, hogy az új olasz kormány megalakítása után a három antant hatalom képviselői összefognak ülni a kelet kérdésének megvitatása végett.

Páris, február 27. (Eredeti távirat.) Benes elutazása előtt a „Petit Journalnak” nyilatkozva azt mondta, hogy a genuai konferenciának nem szabad csalódot hozni azokra, akik mindennapi kenyerüket várják tőle. A kisanantantnak szüksége van a nagyantantra. A kisanantantbeli miniszterelnök társaival azon meggyőződésre jutottak, hogy középeuropát Danzigtól Szalonikiig nem szabad azon kérdés eléállítani, hogy válasszon Páris és London között, mert ha választanának ez annyit jelentene, hogy szétmorzsolódnának. Európa gyógyulását csak hosszú idő alatt is csak fokozatosan lehet elérni és a gyógyulás folyamatában a genuai konferencia már hosszú utat jelez. Oroszország megsegítése csak valamennyi állam közreműködésével képzelhető el. Végül — mondta Benes — Németországnak is módot kell nyújtani a reparációk politikájának ésszerű megváltoztatásához.

Róma, február 27. (Eredeti távirat.) A lapok kimerítő cikkeiben foglalkoznak Poincaré és Lloyd George találkozásával, mely alkalommal a genuai konferencia elé kerülő összes ügyek a legbelsőbb megbeszélés tárgyát képezték és örömmel megállapítják, hogy a két miniszterelnök az összes eddig még vitás kérdésekben teljes megegyezésre jutottak. A „Journal” szerint Lloyd George kifejezetten hozzájárult ahhoz, hogy a konferencián a háború előtti orosz adósságok elismerését követeljék, a francia-angol szerződés ügyében is a megegyezést tényleg létrejönnék lehet tekinteni, mert Anglia hozzájárult a szerződés időtartamának meghosszabbításához. — A „Matin” szerint Franciaország hajlandó hozzájárulni Németországnak és később Oroszországnak a népszövetségbe való felvételéhez, de ennek az eldöntéséhez a két államnak a genuai konferencián tanúsítandó magatartása fog alapul szolgálni. A miniszterelnökök tökéletesen egyetértettek abban is, hogy az Oroszországgal való kereskedelmi összeköttetés újra felvételének nem szabad akadályt gördíteni. A „Havas” ügynökség szerint a kiadott kommuniké a két miniszterelnök együttesen fogalmazta meg és abban szándékosan emelte ki a megbeszélés szívélyes lefolyását. A két kormányelnök megállapodott továbbá abban, hogy a genuai konferencia nem válthatik állandó szervezetté, mely a szövetséggel szemben vetélytársként szerepelne. A szovjetkormány elismeréséről a konferencia végén tanácskoznak. E kérdésben minden kormánynak szabad keze lesz. Az európai leszerelés kérdését Genuában nem fogják felvetni, mert Németország leszerelési kötelezettségének nem tett eleget.

Washington, február 27. (Eredeti távirat.) A kormány az olasz kormányhoz intézett jegyzékében elismeri a genuai értekezletre szóló meghívás kézhezvételét, de a részvételről nem nyilatkozik.

A szakértők előzetes értekezlete március hatodikán kezdődik.

Országos akció a lakásrendelet ellen

A vajdasági háztulajdonosok nagygyűlése a Szlobodában — Ujvidék, Zagreb, Spit és Ljubjana küldöttségeket menesztettek Beogradba —

Ujvidék, február 27. (A „Délbácska” munkatársától.) A vajdasági és az egész állambeli háztulajdonosok szervezete mind energikusabb akcióval védekezik az országos lakásrendelet sérelmezett intézkedései ellen. A vajdasági háztulajdonosok szövetsége tegnap már harmadszor emelte föl tiltakozó szavát a rendelet ellen, amelynek intézkedései egyképpen sértik a háztulajdonosok és lakók érdekeit. A Szloboda nagytermében elhangzott szónoklatok után megállapítható, hogy a bérház-tulajdonosok törekvései — legalább az eddigi jelek szerint — nem irányulnak azon kis egzisztenciák ellen, akiknek védelmére alkotott a rendelet ma túlságosan előjós helyzetbe jutatta a 8—10 szobás lakások olyan bérlőit, akiknek évi jövedelme csak százszázalékban volt kifejezhető. A gyűlésen világosan kialakult az a felfogás, amely a bérlők között különbséget kíván tenni, olyannyira, hogy az egyik szónok azt indítványozta, hogy azok háztulajdonosok, akiknek házaiban öt, vagy ennél több bérlés van,

egy lakást díjtalanul bocsássanak egy állami, vagy városi tisztviselő számára.

Elvitathatalan a bérház-tulajdonosok sérelmeinek jogorossága főképpen azon részben, ahol a nagy jövedelemmel bíró lakó házbérlők felemelését követelik. Az egyik ujvidéki házigazda elpanaszolta, hogy az egyik bérlője, akinek havi jövedelme átlag száz ezer korona, egy nyolcszobás lakásért évi 8000 korona bért fizet, amellyel szemben a háztulajdonos már az első hónapban 8000 koronát volt kénytelen kifizetni a nagy hidegben elrepedt vízvezeték-csövek kijavításáért.

A vasárnap délelőtti nagygyűlésen mintegy 600 háztulajdonos jelölt meg. Mintegy száz küldötlet voltak képviselve Subotica, Senta, Sombor, Becse, Topolya, Szlapár, s az összes nagyobb vajdasági községek. A gyűlést délelőtti 10 órakor nyitotta meg a Szloboda nagytermében dr. Adamovics István elnök, aki hosszú beszédben körvonalazta a háztulajdonosok kívánásait a lakásrendelet sérelmes intézkedéseivel szemben, összetartásra és állandó propaganda kifejtésre, valamint fokozottabb mértékű szervezkedésre szólítva fel a háztulajdonosokat, mert érdekeik védelmében csak így tudnak eredményes munkát kifejtetni. Élesen bírálja a rendelet megszüvegezőit, s megállapítja, hogy azok a képviselők, akiknek parlamentbe juttatása nem kis részben a há-

tulajdonos — szavazók érdeme, cserbenhagyták szavazóikat akkor, amikor nem voltak hajlandók felelősen tiltakozó szavukat a háztulajdonosokra nézve sérelmes intézkedések ellen. Energikusan és egy országra kiterjedő akció erejével fogják kikényszeríteni, hogy a háztulajdonosok rendelkezzenek lakással.

A kis egzisztenciák érdekelt maguk is védelemben fogják részesíteni, a tisztviselők lakbéréit nem fogják emelni,

de azt a lehetetlen állapotot, hogy a százszázalékos jövedelmű bérlők potom áru jussanak lakáshoz egy olyan rendelet folytán, amelyet szegény emberek testére szabtak, nem fogják tűrni és meg fogják szüntetni.

Hasonló értelemben beszéltek, még dr. Jován Sztojanovics beográdi ügyvéd, Blagoje Nedics (Beograd) és Bogdan Dimitrijevic (Subotica.) Több-kisebb felszólalás után dr. Jován Sztojanovics javaslatára

a nagygyűlés kimondotta hogy az országos lakásrendeletnek teljes egészében való visszavonását követeli

annál is inkább, mert annak megszerkesztése és felelősségét nem történő az összes törvényes és előírt formák betartásával. Dr. Adamovics elnök zárószavával után a forró hangulatu gyűlés déli fél 1 ór kor véget ért.

A háztulajdonosoknak a szociálpolitikai miniszterium lakásrendelete ellen indított akciója ma már az országos mozgalom jellegét ölti.

Az S. H. S. állambeli háztulajdonosok központi szervezeteket alkottak Zagrebban, Spitben és Ljubjanában is, ahol hasonló értelmű határsorozatok hoztak,

amennyiben az összes központi szervezetek egymással szoros összeköttetést tartanak fenn. Mind a négy nagygyűlés küldöttségeket választott, amelyek a határozatokat Beogradba juttatják.

A négy deputáció március hó 15-én valószínűleg Ujvidéken találkozik, s innét megy le Beogradba,

ahol az átnyújtandó memorandumot alá fogják írni az illető kerületek képviselőivel, s így juttatják azt a szociálpolitikai miniszter elé. Ebben az elszánt hangulatban készülődnek az összes háztulajdonosok a legközelebbi választásokra, amelyen most már csak olyan jelöltet támogatnak, akinek személyében több garanciát látják érdekeiknek, mint amennyit eddigi képviselőikben találtak.

Törvényjavaslat a házszabályokról

A nemzetgyűlés ülése — Trumbics a javaslat ellen

Beograd, febr. 27. (Eredeti távirat.) A parlament mai ülését délután 5 órakor, nyitotta meg dr. Ribár Iván elnök. A múlt ülés jegyzőkönyvének felolvasása után Perics Ninko felolvassa a házszabályoknál készült törvényjavaslatot. Rövidebb beszédben megindokolja a javaslatot és kéri a parlamentet fogadja el, mert ettől függ a nemzetgyűlés munkaképessége.

Bajics Uros az agrárpárt nézetét fejt ki a törvényjavaslatra vonatkozólag. Pártja ellene fog szavazni, mert a javaslat megalkotásánál nem vették figyelembe a párt előterjesztéseit.

Kristan Edbin szociáldemokrata szintén a javaslat ellen szólalt fel.

Dr. Andrija Goslar a jugoszláv néppárt nevében mondja el kritikáját. Reakciósnak tartja a javaslatot, amely nem ad jogokat, hanem azokat elveszi.

Dr. Ante Trumbics általános figyelem közepette emelkedik szólásra. Élesen támadja a javaslatot. A parlamentnek nem szabad ezt megszavazni, mert nem egyéb jogfosztásnál.

Trifkovic alkotmányozó miniszter válaszol ezután az egyes felszólalásokra és igyekszik megdönteni azok érvelését. Az ülés este 8 órakor ért véget.

A magyar választójogi rendelet.

Budapest, február 27. (Eredeti távirat) A minisztertanács szombaton este kezdte tárgyalni a választójogi rendeletet; a tárgyalás a hajnali órákig tartott, azonban nem tudták befejezni, hanem vasárnapon és hétfőn folytatják. Ezzel szemben a „Magyar Hírlap” illetékes helyen arról értesült, hogy a szombat éjszakai minisztertanács véglegesen döntött a választójogi rendelet ügyében és kevés változtatással az eredeti törvényjavaslatot fogadta el. A minisztertanácsban lényegesebb nézeteltérés nem merült fel.

A topolyai magyar párt- alakítás ügye

A topolyai Magyar Párt megalakítására vonatkozólag kaptuk a következő nyilatkozatot, melyet szószó szerint szövegében az alábbiakban közlünk:

Több magyar napilapnak az utóbbi napokban megjelent és a topolyai magyarság politikai szervezkedését érintő, részben támadó jellegű cikkére és híradására vonatkozólag megállapítja az alakulóban levő Topolyai közéleti, polgári és munkáspárti alulírott szervező bizottsága, hogy a reá vonatkozó vádak téves információkon alapulnak, mert egy pillanatig sem volt szó arról, hogy az SHS állam magyarságának céljaival ellentétes magatartást tanúsítson. Bizonyítja ezt a folyó hó február 8-án tartott értekezlet határozatának erre vonatkozó része, mely szószó szerint így hangzik:

„A Topolyán, 1922. évi február hó 8-án tartott bizalmas jellegű politikai értekezlet azt határozza el egyelőre, hogy az országos politikai választásokat megelőző községi választások előkészítésére megalakítja a topolyai polgári- és munkáspártot, megválasztja ennek szervezőbizottságát, mely nagygyűlés egybeülése útján választassa meg ezen párt vezetőjét, melyre a jelen értekezlet azon felhatalmazást kívánja majd ruházni, hogy egyrészt érintkezésbe lépjen a többi államunkbeli magyar testvérekkel az ország magyarságának egységes politikai és kulturális megszervezésére, másrészt keressen esetleg vonatkozást a meglévő szláv pártokkal, elsősorban pedig az Országos Radikális Párttal egy netán lehetséges politikai együttműködés előkészítésére, mely akkor is lehet hatásos, ha mlként az 1910-ben történt, a Radikális Párt a mi pártunkkal köt szoros fegyverbarátságot. Kötelességévé teszi az értekezlet a megválasztandó topolyai polgári- és munkáspárti vezetőségnek, hogy ezen tárgyalásainak eredményét mindenkor a párt nagygyűlésének jóváhagyása elé terjessze.”

A közölt határozatból tehát világosan kitűnik az, hogy csakis községi pártalakítást vettek egyelőre tervbe és a későbbi politikai állásfoglalás tekintetében minden irányban szabad kezet hagytunk felett a helybeli magyarságnak. Ha a határozatban mégis célzás történik a radikális párttal való netáni tárgyalásokra, az azon politikai kapcsolatban leli magyarázatát, mely az 1910. évi magyarországi választások óta állott fenn az akkori magyar pártok egyike és a radikális párt között, amely párt mindíg becsületesen tartotta be a kötött megállapodásokat.

Végül le kell szögeznünk azt, hogy a Markovits Miklós helybeli főszolgabíró úrról közölt azon állítás, mely szerint ő nyomást kívánt volna gyakorolni a radikális párt érdekében, annál kevésbé felel meg a tényeknek, mivel a főszolgabíró urat mindenki törvényes igazságos és megértő tisztviselőnek ismeri, amit azzal is bebizonyított, hogy a fenti határozatot hozó politikai értekezletre, bár az benne volt a hatóság nál jelentve, nem küldött hatósági személyt, hogy a hatósági befolyásnak még a látszatát is elkerülje.

Topolyán, 1922. évi február 22 én.

Baray Viktor s. k., dr. Rényi József s. k., Tóth János s. k., Kihut János s. k., Tóth József s. k., dr. Decsy József s. k., dr. Hoós Kézsmér s. k., Mák Aladár s. k., Barta Sándor s. k.

Megalakult az új olasz kormány

Róma, febr. 27. (Eredeti távirat) Hosszas tárgyalások és ismételt meg-hiusult kísérletek után ma sikerült Factanak, a designált minisztereinknek megalakítani kormányát. A kormány összeállítása a következő: Minisztereink és belügyminiszter Facta, külügyminiszter Schanzer; igazságügyi miniszter: Rossi; pénzügyminiszter: Bartini. A kormányban nyolc demokrata, három néppárti, egy gazdapárti, egy reformszocialista és egy jobboldali liberalis foglal helyet.

A román-jugoszláv tárgyalások végső célja

A Kelet sorsát a produktív demokrácia irányában döntenek el — A bukaresti nemzetközi konferencia — 15 milliárdot követel az antant Romániától

Bukarest, febr. 27. (A Délbácska levelezőjeitől.) A román-jugoszláv miniszterközi-konferencia nagyfontosságú elhatározások történtek Bukarestben, amelyek végeredményben csak azt célozták, hogy Kelet-Európát felzabadják a nyugati gazdasági és politikai gyámkodása alól. Tudvalevőleg az antant nagyhatalmai egyetlen helyet sem voltak hajlandók engedni a kisanant államoknak a legfelsőbb tanácsban, s döntéseiknél a bírák szerepét vindikálják maguknak még a társult hatalmakkal szemben is. Legutóbb az a „felszabadítási díj” is alkalmat adott a nézeteltérésre, amelyet a nagyantant a kisanant államoktól követel. Ugyanis a különböző békeszerződés megkötése után az egyes antantállamok egymáshoz közli ügyeinek elintézésére került a sor. Elsősorban azokra az összegekre, amelyeket az utódállamoknak kell fizetni a jóvátételi összeg számolásának javára, azért a katonai felszerelésért és segítségért, amelyet a nagyantant rendelkezésükre bocsátott. Mint minden utódállamra, Romániára is kirótták ezt az összeget, amely körülbelül

tizenötmilliárd

Jogom az volt, hogy Romániának meg kell fizetnie azt a hadifelszerelést, amelyet a háború idején Franciaországtól kapott.

Amikor az erről szóló jegyzék annak idején megérkezett, román politikai körökben nem csak elégedetlenség volt. Emlékeztek a semlegesség idejére, amikor Románia még nem akart a háborúba avatkozni, s ebben az időben a francia kormány hatalmas és kiváló hadifelszerelést helyezett kilátásba Románia számára abban az esetben, ha a központi hatalmak ellenében vesz részt a háborúban.

Allig állt el a jogos elkeseredés a mult-kori jegyzék miatt, amely a felszabadítás díjának kifizetését sürgette, bukaresti tudósítónk jelentése szerint már a legközelebbi napokban fog megérkezni a másik, mely szintén Franciaországtól ered. Állítólag Franciaország, amely mint tudvalevő Oroszország legnagyobb hitezője, jegyzékét intézti mindazokhoz az államokhoz, amelyek a cári Oroszország egyes levált területein keletkeztek, vagy amelyekhez volt orosz területeket csatoltak, hogy

az Oroszország által Franciaországban felvett kölcsön rájuk eső részét vállalják magukra

A keresztény sajtó és annak feladatai

Bécs, február 27. (A „Délbácska” bécsi szerkesztőségétől.) A minap hosszabb ideig alkalmam volt egy ismert keresztényszocialista államférfi társaságát élvezni. Szán szándékkal mondom élvezni, mert még kevés olyan széles látókörű államférfivel volt alkalmam összejönni, mint ez a kiváló tehetségteljes politikus. Az illető nemcsak az osztrák politikában vesz tevékeny részt hanem főszerkesztője és kiadja az egyik legelterjedtebb és legnépszerűbb keresztényszocialista napilapnak. Így természetesen a diskurzus csakhamar a keresztény sajtóra terelődött át. Természetesen azonnal megjegyeztem, hogy az osztrák és német, valamint a magyar keresztényszocialista sajtó között olyan nagy a különbség, hogy egy tájékozatlan olvasó, aki közébe veszi a berlini „Germániát” vagy a bécsi „Deutsches Volksblatt”-ot és azután egy budapesti keresztény lapot, azt fogja hinni, hogy két egymással ellentétes világnézetű lapot olvasott.

— Ebben Önnek teljesen igaza van, felelte az osztrák keresztényszocialista politikus és főszerkesztő. Nem elég ugyanis egy újságra rá hinni „keresztény”, az újság minden sorát át kell, hogy hassa, az igaz krisztianizmus és a keresztény felebaráti szeretet. Igen nagy baj, hogy nagyon sokszor a kereszténységet és a keresztényszocializmust összetévesztik az erőszakos fajvédelmi politikával. A keresztényszocializmusnak az a célja, hogy békés uton

és gondoskodjanak arról, hogy ezeket éppen olyan rendszeresen törlesszék, mint a háború előtt.

Valószínűnek tartják azonban, hogy Románia ezzel a kérdéssel egyelőre nem foglalkozik külön, illetőleg nem folytat majd tárgyalásokat ebben az ügyben Franciaországgal, amíg a genovai konferencia meg nem kezdődik.

A román-jugoszláv tárgyalások végső célja olyan kelet-európai orientáció megteremtése, amely lehetővé teszi, hogy a keleti államok békében élhessenek egymás mellett s ne engedjék, hogy egymás ellen ütőkártyának játszassza ki őket a nyugatiak falánksága. A tárgyalások sikerét biztosítja, hogy a két ország paraszti tömegei végül is olyan politikai csevegő erőket képviselnek, amelyek

a Kelet sorsát a produktív demokrácia irányában döntenek el.

A „Lupta” mai számában intervjút közöl Pasic szerb miniszterelnöktől. Az új házasság — mondotta — csak meg fogja erősíteni a köteléket, amelyek a két nép között mindig fennállottak, mert a két nép közötti viszony mindig békés volt, érdekeik annyira közösek voltak, hogy emberemlékezet óta nem viseltek egymás ellen háborút. Ez az érdekközösség ma még fokozatosabban fennáll. Ami a kisanantot illeti, azt

a béke garantálására hozták létre.

A jugoszláv kormány politikájának főelve a Balkán békéjének legmesszebbmenő biztosítása, hogy a sokat szenvedett szerb nép a békés fejlődés útjára léphessen.

Az „Adeverul” munkatársa meginterjúvolla Nincsic jugoszláv külügyminisztert, akik a genovai konferenciára vonatkozólag kijelentette, hogy ott nem fognak politikai kérdéseket tárgyalni. A konferencia eszméje jó, de ha kellő előkészület nélkül nyitnák meg, úgy nem biztosít sikerrel.

Nincsic az orosz kérdéssel is nyilatkozott. Hangsúlyozta, hogy ámbár emberi szempontból teljesen érthető, hogy a szerbek a menekült oroszoknak és Wrangel katonáinak menedéket nyújtottak,

Jugoszlávia sohasem fog beavatkozni Oroszország belügyébe.

HIREK

SZEGÉNY GÜRTLER . . .

A szomorú hírhedségre szert tett osztrák korona pénzügyminisztere Gürtler, akinek talán minden pénzügyminiszterek között a legnehezebb feladat megoldása jutott osztályrészül Villamosra ülni Bécsben ma már kapitalista vállalkozást jelent. Egyetlen egy dollár megvásárlásához 7000 osztrák korona szükséges és egy csinosan elkészített osztrák ezerkoronásért alig adnak két kiló kenyert. A rossz és haldokló pénzből százezer koronányit fizetnek ki az osztrák munkásoknak és ennek dacára is a Ring hatalmas kirakatait állandóan beveréssel fenyegetik a tüntető éhezők. Az osztrák korona fogalom. A kétségbeesettség és a reménytelenség szomorú megtestesülése. A szó, hogy „Deutsch österreich” hitvány meghorogást jelent a pénz emberek környekén. Az államvasut, a villamosok, a közüzemek és magánvállalatok állandóan sztrejkra készen állanak, csak egy üzem áll kádátlan permanenciában: az O. M. B. papír-pénznyomdája. Négy millárdot gyárt ez az üzem naponta, lefőzve ezzel a legnagyobb amerikai sajtóvállalatot is, amelynek nyomdai termékei sem jelennek meg akkora napi példány-számban, mint az O. M. B. deutschösterreich ezerkoronásai. Reménytelen dolog ilyen körülmények között papírpénzügyminiszternek lenni. Egy vigasztalása van csak Gürtlernek, amint azt az állandó parlamenti támadások igazolják, az: ahogyan Gürtler délután négy órákor már rendszerint az addig elfogyasztott alkoholeménység hatása alatt szokott állni. Bujában iszik — azt mondják — a pénzügyminiszter ur és most javaslatot terjesztene az osztrák nemzetgyűlés elé, amely Ausztria területére életbe léptetni hivatott az — alkoholtilalmat.

Szegény Gürtler . . .

(cs)

A király megérkezése. Ötletege Sándor király vasárnap délelőtt tíz órákor érkezett meg a beogradi pályaudvarra. Hivatalos fogadtatás — Ötletege határozott kívánságára — nem volt. A pályaudvaron mindössze Nicsics külügyminiszter, Lazarevics polgármester, Uzun Mitkovic ezredes, a csendőrség parancsnoka és Vlaskovic ezredes, térparancsnok várta a királyt. Újvidékre reggel nyolc órákor érkezett meg az udvari vonat és néhány pernyit vesztelés után folytatta útját. Hivatalos fogadtatás itt sem volt.

Kihallgatások a királynál. Ötletege hétfő délelőtt 11 órákor magánkihallgatáson fogadta Milovanovic vezérkari ezredes és Vlaskovic ezredes térparancsnokot.

Egyházi kiintézés. Dr. Kalmár Sándor teológiai tanár kalocsai kanonokká nevezetett ki. A jól megérdemelt kiintézetést 33 évi tanárkodás után nyerte el az egyházmegye papnevelőinek neozora. Alig van pap az egyházmegyében, ki nem volt tanítványa, s ez a hír osztatlan örömet kelt a megyei papság körében, mert Kalmár dr. nemcsak nagy tudományával képezte, de nagy szeretetével magához is láncolta növendékeit. Hosszu zavarlatlan életet kívánunk ez új méltóságában.

Megszakadtak az osztrák-jugoszláv kereskedelmi tárgyalások. Beogradi munkatársunk jelenti. Az osztrák-jugoszláv kereskedelmi tárgyalások megszakadtak, mert a két állam delegátusai nem tudtak megegyezni a Jugoszláviában szkestrált osztrák állampolgárok vagyonát illetőleg.

Az első jugoszláv tengeralfutáró. Splitből jelentik: Dalmáciában gyűjtést rendeztek az első jugoszláv tengeralfutáró felépítésére, miután az ehhez szükséges összeg összegyűlt megrendelték a tengeralfutárót, melyet egy amerikai gyár fog készíteni.

Tolvaj pénzügyőrök. Beogradi munkatársunk jelenti: A beogradi rendőrség szombaton a pályaudvaron két pénzügyőt letartóztatott éppen, amint egy vagon akartak kifosztani.

Wrangel Karlocára jön. Beogradban és Karlocán nagy előkészületeket tesznek az oroszok Wrangel tábornok fogadtatására, aki március 1-én fog megérkezni és egész társaságával Karlocán fog megtelepedni.

nyúl meg üldözéseiben. Ott ahol a zsidóság gazdasági hatalma nem nyomja el a keresztény középosztályt és munkásokat, ott nemcsak hogy nem alkot frontot a zsidókkal szemben, de hajlandó is velük együttműködni. A német centrum már évek óta így cselekszik és ezzel bebizonyította, hogy nem frázis, amit mondtam. A nagynémetek antiszemitizmusa azonban dühös és megokolatlan nemzeti türelmetlenség. A nagynémetek egyetlen zsidónak sem adnak pa-dont.

Természetesen ennek az antiszemitizmusnak semmi közössége nincs a keresztény szocializmus gazdasági antiszemitizmusával. Az osztrák keresztényszocialista párt öntudatosan képviseli az igaz krisztianizmust és ezért van az, hogy sajtója is teljesen ellenétes szellemben van írva. A magyarországi keresztényszocialista mozgalmából rövid idő múlva minden bizonnyal egy erős és céludatos keresztényszocialista mozgalom fog kialakulni. Hogy a magyar népből, vagy az öntudatos keresztényszocialista mozgalomból, azt bebizonyította a szlovenszói magyarság. A szlovenszói magyar keresztényszocialista mozgalom, amennyire erről tájékozva vagyok, teljesen paralel irányban halad a nyugati keresztényszocializmussal. Ezért van az, hogy aránylag rövid idő alatt oly nagy tömegeket hódított meg. Az antiszemitizmus ugyanis nem cél, hanem csak eszköz és ha a kellő óvatossággal és indokolással veszik igénybe, úgy a tömeget nemcsak pillanatnyilag, hanem tartósan is meg lehet nyerni számára. A keresztényszocialista sajtónak az a feladata, hogy ezt a programot hirdesse és magyarázza, nemcsak a keresztényszocialista párt tagjainak, hanem azoknak is, akik eddig közömbösen viselkedtek ebben a kérdésben. A szlovenszói keresztényszocialista mozgalom azonban ezen a téren is hivatásának magaslatán áll. Sajnos azonban egész Szlovenszókban nincsen egy magyarországi keresztény napilap. Természetesen ilyennek fentartása óriási áldozatokba kerül, azonban nem szabadna a kezdet nehézségeitől visszariadni. Ha a párt egy két évig rá is fizetne egy napilapra, úgy az elérendő eredmények megérnék ezt. Természetesen egy ilyen napilapnak nagy sülusnak kellene lennie, úgy, hogy minden tekintetben felvehesse a versenyt a kapitalista sajtóval.

Az utódállamok konferenciája

Róma, febr. 27. (Eredeti távirat.) Az utódállamok most folyó értekezlete kizárólag gazdasági és pénzügyi kérdésekkel foglalkozik. Azon törvénykezési és igazságszolgáltatási ügyeket, amelyeket a monarchia felbomlása tett szükségessé, a március nyolcadikán tartandó folytatódó értekezleten fogják tárgyalni.

Németország júliusban vagy szeptemberben választ elnököt.

Berlin, febr. 27. (Eredeti távirat.) A birodalmi elnökválasztás júliusban vagy szeptemberben lesz. A szocialisták ismét Ebertet akarják jelölni. Ebert jelöltségével szemben a polgári pártok koalíciót terveznek, melynek szintén lesz elöltje.

Ausztria gyámság alatt.

Bécs, február 27. (Eredeti táv.) A lapok élénken foglalkoznak a „Reuter” ügynökség azon hivatalos jelentésével, hogy a népszövetség pénzügyi ellenőrzést fog gyakorolni Ausztria felett. Erre vonatkozólag a „Montagszeitung” azt írja, hogy a „Reuter” távirat félreérthetetlenül kifejezi, hogy nemcsak a kölcsön hovatfordítását, hanem az egész pénzügyi gazdálkodást idegen felügyelet alá helyezik. Ezt a lap olyan súlyos megáláztatásnak mondja, melyet csak a megcsonkított és védtelen Ausztriára lehet rákényszeríteni.

Landrut kivégezték. Páriból jelentik: A vasárnap reggel lipok hasábkban számolnak be Landru életének utolsó pillanatairól. Landrut szombaton reggel négy órákor keítették fel. Nyugodtan felöltözött, majd kivégzése előtt negyedórával fogadta védőjét, aki elkísérte a vesztőhelyre. Utolsó útjára nem kért papot. Hat órákor elhagyta a celláját és nyugodt lépésekkel ment át a börtönudvarán a guilloin felé. Itt elbucuzt a védőjétől és megköszönte neki fáradozását. Utána nyugodtan, de frissen felugrott a deszkára néhány másodperccel később feje már a fűrészporkosárban volt.

A Narodna Banka kögyülése. A Narodna Banka SHS március hó 22-én tartja meg II. évi rendes kögyülést, amely alkalmával új igazgatóságot és felügyelő bizottságot fognak választani.

Zimony kölcsöne. Az Uprava Fondova Zimony városnak 550.000 dinár kölcsönt adott a háborúban megrongált középületek javítására.

A kereskedők csehországi tartozásai. A kereskedelmi és iparkamarában a múlt hét csütörtökjén ankétet tartottak, amelyen a vajdasági kereskedők csehországi tartozásainak a fizetéséről tárgyaltak. A dinár romlása és a csehkorona emelkedése súlyos helyzetbe hozta a kereskedőket, ezen a válságon akart segíteni az ankét. A csehországi tartozások fizetésére vonatkozólag a következő határozatot hozták: 1. A fizetéseket kölcsönös megegyezés alapján rendezik, állami intervenció és kényszer intézkedések igénybevétele nélkül. Az ankét ellen mindenféle moratoriumot. 2. A fizetéseket dinárban kell eszközölni. 3. A december 31-ig számlázott (téli) árak fizetéséről a csehkoronát 330 jugokoronának veszik. 4. A most vásárolt áruknál egy csehkorona egyenértékű egy dinárral. A fizetéseket megegyezés szerint 30—60—90 napos terminusokban eszközölik. Ezt a határozatot tudatták a az ország összes kamaráival, a kereskedelmi és pénzügyminiszteriummal, azonkívül a reihenbergi, brünni, aschi, prágai, égeri kamarákkal és a prágai kereskedelmi ügynökséggel.

A prágai mintavásáron való részvétel. A kereskedelemügyi miniszteriumban hétfőn ankét volt, amelyen résztvettek azon bizottság tagjai, akik a prágai mintavásárra utaznak. Az ankét az utazással kapcsolatos dolgokat tárgyalták meg. Az újdélű kereskedelmi és iparkamarát Koszta Miroslavjevic elnök képviselte.

A kicserélt magyar kommunisták élete Moszkvában. Bécsből írják: Ide érkezett jelentések szerint a Jungert féle rigai megállapodás értelmében már több magyar kommunista szállítmány jutott el Moszkvába. A cserekommunisták tiszteletére az orosz szovjet kormány fényes ünnepséget rendezett és a volt cári tesztorklaktanyába helyezte el őket. A kivitt emberek három hónapig üdülnek és csak azután, mikor már kipihenték a hosszú uti fáradságot, fognak valamire. Rudnyánszky Endre a moszkvai Kreml-palota magyar népbiztoss tervet dolgozott ki számukra, melyet már be is terjesztett a népbiztosok tanácsa elé. Rudnyánszky javaslata szerint az orosz szovjetkormány a három hónapi pihenési idő elteltével fel fogja szólítani a magyar csere-fogyókat, hogy tetszésük szerint válasszanak állást maguknak.

Csehországban 770 ujság jelenik meg. Prágából jelentik: A most megjelent statisztikai adatok szerint Csehországban jelenleg 770 ujság jelenik meg. Ebből 675 cseh, 85 német, 4 orosz, 3 magyar, 3 francia, 1 angol és 3 esperanto nyelven. Ez a kétségkívül figyelemreméltó szám nemcsak azt mutatja, hogy Csehországban sok az ujságotlvasó, hanem azt is, hogy nem érik a papírhiányt.

Amerikában mérges gázzal ölik meg a halálraítélteket. Páriból jelentik tudósítónk: A Central News hírül adja, hogy Amerikában végképp eltörölték a villamoskivégzést. Már a legközelebbi halálos ítéletet nem villamosszéken, hanem mérges gázzal fogják végrehajtani. Április 22-ike után való héten lép életbe az „ujtáv” és az első gázmérgezést két halálra ítélt kínain fogják végrehajtani. Az új törvény előírja, hogy a kivégzés napját az illető börtön felügyelője határozza meg, mert a szempont az, hogy az elítéltek sejtjen sem

szabad, mikor ütött utolsó órája. A börtön felügyelője tartozik megfigyelni az ítélet jogerőre emelkedése után, hogy melyik éjszaka a legalkalmasabb, mikor alszik mélyen az elítélt és akkor cellájában kinyitja a gázcsoport, hogy a delikvenst álmában érje a halál.

— **Ujabb feminista világmozgalom.** Van egy angol és francia nyelven megjelenő időszerű könyvatos közlöny, amely váltakozó időközönként hírt ad a Nemzetközi Női Szavazati Jog Szövetségének újdonságairól. Egy csomó kis apró tény, egy-egy tégla, amelyek azonban mind haladásról, fejlődésről beszélnek. Nyugat-Ausztráliától az Egyesült Államokig és Svédországtól Ausztriáig mindenfelé mozgolódnak, szervezkednek a nők, hogy egyenjogúságukat a politikai és gazdasági élet terén kivívják. És minden alkalommal új és új sikerekről tudnak beszámolni. Beogradban megalkult az első női klub, de a nőmozgalom terén fejlettebb államok már jelentős sikereket is tudnak felmutatni. Csak néhány példát: Németországban a birodalmi gyűlés nemrégén törvényjavaslatokat fogadott el, amelyek lehetővé teszik a nőknek a tőzsdébiróság és a kereskedelmi bíróságok tagjai közé való választását. Franciaországban a Conseil General egyhangúlag fogadott el határozatot, hogy a nők ugyanolyan aktív és passzív választójoggal bírjanak, mint a férfiak, Nyugat-Ausztráliában az anglikán egyház püspöke jogot adott a nőknek, hogy a szinodus tagjaivá választhassák őket. Az északamerikai Egyesült Államokban most folyik az előkészítése annak, hogy a nők minden téren egyenjogúságot nyerjenek a férfiakkal és készül a nők páru-amerikai kongresszusa is, amelynek egyik főszónoka Baltimoreban Hughes szenátor lesz. De még India sem marad el a nőmozgalomban. Hindu feminista szövetségek alakultak az ősi szent Benaresben és Patnában. A nagy és általános jellegű mozgalmak mellett kisebb, mondjuk egyéni sikerekről is történni beszámolás. Ausztriában Mulzi Meier kisasszony, mint első nő tette le az ügyvédi vizsgát és Döblinben ügyvédi gyakorlatot folytat Spanyolország sem marad el ezen a téren. Ott is megvan az első női ügyvéd, Senorita Carmen Lopez Bonilla, aki a madridi ügyvédi kamarában vizsgázott. Más államokban, így Svájcban és Svédországban a nők gazdasági védelme van előtérben és különösen makacsul küzdenek az ellen, hogy a férjes nőket ki akarják szorítani állásukból.

— **Borkiállítás Csében.** Renner igazgató indítványára a csébi bortermelők február 25-én borkiállítást rendeztek, melyen 25 bortermelő vett részt. A 12 tagú bizottság 7 bortermelőnek díszoklevelet ítél meg a következő sorrendben: 1. Szalay Dezső közlési jegyző, kinek rizlingje 96 fokos, 2. Ernst József szindikusz, kinek sillerje 84 fokos, 3. Strausz József 75 fokos, 4. Isemann Márkus 75 fokos, Kun József 76 fokos, 6. Mayer János 75 fokos, 7. Schmidt István 75 fokos.

— **Tudja Ön, mi lesz február 28-án,** farsang utolsó napján a Sloboda nagytermében? Nem? Rosenberg Hermann nagy dominó álarcosbálla Délután 3—6 óráig jelmezes gyermekbál. 2374 1-3

— **Négy millió frankot csalt ki a bankoktól.** Párisból jelentik: A szélhámosoknak kétségtelenül egy kiválósága jutott a barcelonai rendőrség kezére Lusla Ihuse nevű spanyol származású egyén személyében, kit azért tartóztatott le, mert hamis személyazonossági igazolványokkal fél év alatt különböző európai és amerikai bankoknál hamis csekkekre négy millió frankot vett fel.

— **Az ÉME nagygyűlése.** Budapestről jelentik: Az ÉME vasárnap tartotta meg plakátokon hirdetett nagygyűlését, amelyen körülbelül hátezer ember jelent meg. Pröhle Vilmos, Lukács Lajos, Hegedűs György, Ereky Károly végül Budaváry László beszélt a gyűlésen. Budaváry beszédében bejelentette, hogy az ébredők még várnak két-három hónapot a választásokig, de ha most is csalódnak, meg lesz az erejük és elszántságuk az árulókat korbáccsal kiverni a házból. A gyűlés résztvevői a gyűlés után kisebb-nagyobb csoportokban végigjárták az utcákat, komolyabb rendezvény azonban sehohsem történt és az

erősen felkészült rendőrség beavatkozására sehol sem volt szükség.

— **Alkoholtilalom készül Ausztriában.** Ausztria az utóbbi években ijesztő mértékben alkoholizálódott. 35 milliárd osztrák koronára tehető az Ausztriába 1921-ben csak a külföldről behozott szeszes italok mennyisége. Ez a körülmény nemcsak azt jelenti, hogy a lakosság jóvedelmének igen nagy részét költi itálra, de azt is, hogy osztrák koronáért ilyen értékben kell a behozott italok kifizetésére külföldi valutát vásárolni. Hetek óta foglalkoznak már az illetékes körök és a közvélemény is az alkoholtilalom behozatalának gondolatával. Maga köztársaság elnöke, Hainisch is erős propagandát fejt ki az alkoholfogyasztás ellen. A közeljövőben a nemzetgyűlés elé fog kerülni a szociáldemokratapárt javaslata az alkoholtilalom behozatalára.

— **Farsang utolsó estélyét legkellemesebben töltheti el, ha résztvesz ma 28-dn este a Fischer féle vendéglőben tartandó kedélyes családi összejövetelen. Vendégeimet és ismerőseimet ezuton tisztelettel meghívom. Özv. Fischer Istvánné vendéglős Futaki-u. 124.**

— **Ujabb adakozások a harangokra.** Platz Mária 1000, N. N. 800, Martin Fülöp és neje, Bernold Szilveszter 400, N. N. 300, Illich Pálné, Á. I., Károly József és neje, Schivák Magdolna 200, özv. Kosztolányi Andrásné, Stadler Irénke, N. N., N. N., Krámer Anna 100, özv. Pécskay K. Jánosné 60, Andricsek Aranka 40, Declava Margit 40 kor. és 6 darab ezüst korona, Hartleb Anna 10 k. Perseyből 529 kor. Összes eddigi adakozás 28017 korona.

— **A prágai mintavásár** A tavasszal megtartandó prágai mintavásárra, értesüléseink szerint, nagyban folynak az előkészületek. A vásáron tizenhat csoportban lesznek az áruk. Az egyes csoportokba a jelentkezések hatalmas arányokba megindultak. A vas, építő, butor, textil, fa, üveg, cipő stb. ipar termékei mind a legteljesebb mértékben lesznek képviselve. Erdély, Bánát és Bácska területéről a mintavásárra számosan fognak leutazni, részint mint látogatók, részint mint vásárlók. Ezideig is igen sokan érdeklődtek és kértek felvilágosítást az iparkamarától az utazás, részvétel, elhelyezkedés stb. feltételei felől. A mintavásár anyagának jelentős részét különben a csatolt területek egész lakosságának is lesz alkalmuk látni, mert azt mozgó vonatokon ide is elhozzák.

— **Mulatott-e már jól? Még nem!** Miért jól mulatni csak február 28-án lehet majd a Sloboda nagytermében megtartandó nagy álarcos bál. Délután 3—6 jelmezes-gyermekbál. 2375 1—3.

— **A város közegészsége.** A múlt héten a következő ragályos megbetegedések fordultak elő a város területén. Sarlah régi beteg 5, új 1, meggyógyult 3, maradt 3; Influenza: régi beteg 11, új 7, meggyógyult 4, meghalt 3, maradt 11; tifusz: maradt 2, új 1, meggyógyult 1, maradt 2. E héten tizenhárom születtek, (8 fiú és 8 leány) és egy halva született, meghalt 27 (12 férfi és 15 nő) egy éven aluli gyermek: 4 leány.

— **Nagyon megbánja!** Ha nem megy el a farsang utolsó napján a Sloboda nagytermében február 28-án (kedden) megtartandó nagy Rosenberg álarcosbálla. — Délután gyermekbál. 2379—1-2

A katolikus kör vasárnap esti mulatásán a ruhatárból eltűnt egy széles karimájú Pichler-gyártmányú új zöld kalap. Az illető, aki tévedésből magával vitte kéri, hogy a kör szolgájának minél előbb visszaszolgáltassa.

Ipar- és Kereskedelmi Takarékpénztár Részvény-Társaság :: Novi-Sad.

Alaptőke . . . 6 millió korona 333
Tartalékok . . . 45 " "
Betétállomány . 50 " "

Takarékbetéteket elfogad 6°/_o-os kamatozással azonnali visszafizetés kötelezettsége mellett. Ha a betevő tőkét 3 vagy 6 hónapra lekötö, úgy magasabb kamattételt biztosítunk.

Színház—Mozi

A Nemzeti Színház heti műsora.

Kedden E. Rostand híres verses komédiáját „A Romantikusok” mutatják be Sz. Pandurov'ic kftűnő fordításában. Főszereplők Dinic Spasic, Vasiljevic, Vebic, Kraucevic és Ozorovicné. — Ozorovicné ez alkalommal játszik először romantikus szerelmi szerepet. Rendező Ossipovic. Felemelt helyérek.

Szerdán művész esemény színhelye lesz a színház. Süveges Aranka ez alkalommal Margaret szerepét énekl a Faust operában. Süveges Aranka nagy soprán registere ez alkalommal nagyszerűen fog érvényesülni. Eddigi föllépésel (Tosca, Carmen, Santuzza) is teljes sikert arattak. Margaretát szerb nyelven énekl a művész, mely nyelvet nagyon rövid idő alatt teljesen elsajátította. Süveges Aranka oly művésznők közé tartozik, akiknek vokalizációja és artikulációja minden tekintetben kifogástalan.

Csütörtökön nagy művész hangversenyt tart Zinovjev híres operaénekes, a beogradi operának tagja. A művész nagy sikereit, amelyeket az európai színpadokon aratott, és olyan sikert biztosítanak neki Novisadon is, mint partnerének Eliza Popov urhölgynek.

A Király színház premierjéről, a Babavásárról ad számot e héten a Színházi Élet, Iacze Sándor páratlan népszerűségű hetilapja. A nagyszerű operett legrészletesebb jeleneteinek fotográfiáit hozza, a darab meséjét, sőt a legrészletesebb zeneszám kottáját is. Sok érdekesség van még a Színházi Élet új számában melynek ára 20 korona, negyedévi előfizetés 150 korona. Kiadóhivatal: Budapest, Erzsébet-körút 29.

— **A Chat Noir március havi műsorának** összeállítását most fejezte be az igazgatóság. A műsor slágere lesz az Alfonso trio akrobata mutatványai. A tüneményes képességű három akrobatát egy külföldi varietéből sikerült leszerződtetni a Jugoszláviában először városunk közönsége fog gyönyörködni igazánosan szép mutatványaikban. A műsoron bizonyosan hatalmas sikere lesz annak az énekesnőnek, aki évekig volt a pétervári opera ünnepelt tagja. Egy komikus duett, jobbnál-jobb néző és táncszámok egészítik ki a jól összeállított műsort, amely sikerben nem fog elmaradni a múlt hónapok műsorai mögött.

A beltéri Kath. Kör műsoros táncestélye. Vasárnap este zafolásig töltötte meg a beltéri Kath. Kör dísztermét a város keresztény intelligenciájának színeje, hogy végigévezze a kör tőrekvő és tehetséges műkedvelő gárdájának kitűnően összeállított műsorát, amelyet a kör műkedvelő zenekarának játéka nyitott meg. A nagyszerűen fejlődött zenekar kiváló teljesítményi jórészt Nikl Jenő káplán érdeme, aki fáradhatatlan szorgalommal igyekszik a zene néhány lelkes barátjával egy jó zenekart biztosítani a kör előadásainak. A népszerű karmestert lelkesen megtapsolta a közönség. Knézy Paula Zerkovitz egy szentimentális műdalának lehelletfinomságu interpretálásával őszintén kiérdemelte a tapsokat, amelyeket kapott. „A kofa” c. vigjelenetben Stádler Józsa, Szabó Ilus és Bauer Ferenc tartották dícséretre méltó játékkal állandó derűtségben a közönséget. Várady Antal drámai költeményét a „Judást” Gzál László szavalta el, felazintre hozva és megelevenítve a klasszikus költemény egész zordon szépséget. A simulékony és kifejező zenekíséret Schmetlich Tuily érdeme. Stengl Károly hegedűszóloja rutinos és kiforrott képességű művészt mutatott be. Meleg sikerének részese a zongorakísérete: ellátó Schneider Janka. Payer József kupléja a dup'a torokról könnyekig megkacaglatt a hálás publikumot. Vendégként szerepelt a műsoron Schweitzer Rudolf, a fenomenális képességű koncertclitera — virtuoz, aki a Troubadur, a Carmen és a Paraszt és költő legrészletesebb részeit játszotta le, majd tökéletes kidolgozású játékkal néhány népdalt. Összes számait hozsantartó taps követte. A „Valami hibája van” című vigjátékban Wiesinger Ilus, Kantner Vali, Stengl Károly és Pekló József kifogástalan összejáttakkal váltották sikerre a kitűnő vigjáték értékeit, állandó derűségben tartva a közönséget. A jól sikerült műsor után a NAK kiváló képességű zenekara hajnali négy óráig muzsikált a táncolóknak.

SPORT.

* Vasárnapi eredmények. Nürnberg: Délnémetország—Ausztria válogatott 2:0. Harmincezer néző. — Budapest: Kedvezőtlen időben tartották a bajnoki szezon premiérjét. Ennek dacára nagyszámú néző látogatta a pályákat. FTC—Vasas 4:0 (4:0). Az FTC kitűnő formában van, különösen Pataki, ki egymaga három gólt lőtt. A második féldőben durva játék volt. 4 játékost a bírós kiállított. MTK—KAC 2:0 (0:0). Az MTK teljes csapata nem valami biztató formát árult el. A két gólt Molnár lőtte. Ott a második féldőben szélsőt játszott. A többi első osztályú mérkőzések barátságosak voltak: UTE—TTC 4:0 (2:0). Törekvés—VII. ker. 3:2 (0:1).

Tőzsdei árfolyamok:

Beograd, február 27. Francia frank 725 dollár 80'97, leva 5250, London 36275, Páris 73570, Newyork 81'771, Milano 415, Prága 14475, Berlin 37'10 Bécs 1'31, Szofia 55, Budapest 1195.

Zürich, február 27. Berlin 231, Newyork 510, Milano 2640, Prága 906, Budapest 725, Zagreb 155, Varsó 13, Bécs 10, bélyegzett 9.

Budapest, február 27. — Zárlat — Napoleon d'or 2640—2660, font 3070—3090, sokol 1228—1238, dinár 820—830, dollár 687—697, frank 6275—6325, lengyel marka 18'25, lei 513—523, lira 3550—3580, marka 318—328, osztrák korona 10'50—11'50, rubel 50—51, svájci frank 134'25—135'25, Berlin 31750, London 3100, Milano 3625, Newyork 700, Páris 6350, Prága 124250, Bécs 11'25, Zagreb 212'50, Zürich 13700. Magyarhitel 1960, osztrákhitel 755, papír 2700, déli vasút 1730, államvasút 5575, Salgó 600, község 17800, Rima 2490, Adria 6475, Atlantika 2575, Szlavónia 1475, nasici 18250, Garzdanubius 38400.

A novisadi terménytőzsde hivatalos jegyzései február 27-én. Bácskai buza 79—80 kg. 1 2° Novisad vidéki kereslet 1950, buza Szerbiából 76 kg. 6% hajó Beograd kötés 1720, romániai zab indiai paritásban kötés 1260—1270, bácskai új tengeri Novisad vidéki kötés 1395—1400, nullásliszt zsákkal márciusra ab Bácska kötés 2500, nullásliszt zsákkal ab Bánát kötés 2400, kenyérliszt 5. számú zsákkal ab Bánát kötés 2200 kenyérliszt zsákkal ab Szlavónia kötés 2215, buzakorpa zsákkal ab Bácska kötés 1000, buzakorpa zsákkal ab Bánát kötés 960, sertészsír ab Bácska kínálat 8500. Irányzat szilárd.

Felelős szerkesztő: Dr. Szlezák Rezső.
Kiadótulajdonos: Fáth Ferenc és társai.

Apró hirdetések.

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
keres két magyarul, németül és szerbül tudó hivatalnok leányt. Ajánlatok fizetési igények megjelölésével a kiadóba. 1-3

IZLÉSES NYOMTATVÁNYOKAT készít Novisadon a Gutenbergkönyvnyomda, Szabadság-tér 1
1-1

Buziási természetes szénsav

10 kilónként 340.— korona
árban kapható

Bauer Gyula sörnagykereskedő-

nél Novisad. Saját üres tartályok töltésre elfogadtatnak. 17-17 2230

Divat-rövidáru kereskedés

A „KÉK CSILLAGHOZ“ NOVISAD
REGENTA ALEXANDRA-UL. 38.

Ranko Omaljev

Nyomatott a „Gutenberg“ könyvnyomdában, Novisad (Szabadság-tér 1.) II. udvar.

A Novi-Vrbasi Cukorgyár

keres azonnali belépésre:

1 vizsgázott, önálló patkolókovácsot,
1 önálló, ügyes bognárt, aki a kocsi-készítésben teljesen jártas,
1 vizsgázott, önálló mechanikust benzinmotorokhoz, 2424-2-2
2 vizsgázott, ügyes géplakatost.
Lakás, fűtés, világítás ingyenes. Fizetés megegyezés szerint. Csak komoly, teljesen szakavatott, több évi gyakorlattal rendelkező erők pályázzanak. Bizonyítvány másolatokkal ellátott ajánlatok a

Novi-Vrbasi Cukorgyár
igazgatóságához intézendők.

SZALMALEMEZ,

sárga, cseh áru, 42+52,
nagyobb tételben ajánl:

BISCHOFF és TSA
Novi-Vrbas, Ujverbász. 2394-4-6

Fűszerállvány

72 fiókkal — teljesen új —
400×280 cm. eladó:

Schlötter Oszkár vaskereskedés
Novisad, Futaki-ut 40. 2434-1-3

VADDISZNÓ-JEGYŰ
ULMI-EKÉK

ekékés, kormánydeszka hozzá és egyéb ekék és ekealkatrészek, Winter-szekértengelyek, sínvas, vas kocsi vasalásnak és gépműhelyek részére, szegletvas, ablakkeretszegélyvas stb., méret-vaslemez 2-5m m-ig, tető-, zár-, cső-, horgany-, horganyozott- és feherbadog-lemezek, sodrony- és sodrony-szegkek, szerszám, véső és innerbergiacél, épület és butorvasalások, szerszám és gyaluáru, kapitel, asztallábak butor-diszfafaragványok, valamint különböző vasárak allandóan nagy választékban raktáron a legjutányosabb áron kapható:

KUSZLI GYULA

vaskereskedésében Novisad-(Ujvidék). Temerini-utca 8. a Hétszillag-vendéglővel szemben. 5-13

Szállítási- és fuvarozási vállalat

KRUMESZ P.

Ujvidék Futaki utca 82.
szám alatt. Elvállal helybéli és vidéki áru fuvarozást és áruberaktározást.

Telefon: 270.

APOLLO
MOZGÓ

FEBRUÁR
28

Az ezerarcu ember.

Hajza a föld körül, 6 részben.

IV. rész:

ARANY EMBER.

Főszerepben: Harry Liedtke.

Üzletvezetői vagy utazói állást

keres könyvelésben teljesen jártas kereskedő. — Megkereséseket „Biztos“ jeligére a lap kiadóhivatalába kérek. 2413-3-3

VALÓDI MAGDEBURGI
RÉPAMAGVAK.

MAMMUTH vörös
ECKENDORFI sárga

Minden mennyiségben kapható:
Bischoff és Tsa cégnél,

Novi Vrbas, Uj Verbász.
Telefon 23. 2393-4-6

SZIVÓGÁZMOTOR

20 lóerős, azonnal eladó. — Lukács István, Vásár utca 3. 2433-1-2

készülnek leggyorsabban és legolcsóbban mindennemű könyvnyomdai munkák

GUTENBERG

könyvnyomdában Novisad, Szabadság-tér 1. szám alatt (a róm. katolikus templommal szemben). — Telefon 98.

A nagyérdemű közönség figyelmébe ajánlja dus választékú raktárát a következő tavaszi és nyári árukban: Krep de sin, Velour sifon, Zentil csipke és az összes ujdonságok minden minőségben. Ezenkívül: Szövetek kosztümök, kabátok, ruhák részére. Férfiszövet angol minőségű. Függyönyök: Tüllcsipke, batiszt és grenadin, Richelieu és madeira himzéssel. Cérnavászon: rumburgi, írlandi minden szélességben. Paplanok részére: Kasmir, atlas, levantin és klott minden színben, valamint készen is. 2435-1